

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szerkesztői iroda, hová a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intézendők Szt. Mihály utca Sütő-ház.

Dérmontelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

A kéziratok nem adának vissza.

Kiadó-hivatal.

hová az előfizetési pénzek, a lapra szánt hirdetések és felajánlások küldendők Nagyter 136. sz. a.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyezési hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr. Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstárilleték 30 kr.

A nyílt-térben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megrendelésénél, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

A népoktatás ügye Nyiregyházaán.

I.

Azon élénk életfejlődés, melynek Nyiregyháza néhány év óta örvend; a kereskedelem, közlekedés; a folyton nagymérvben szaporodó építkezés és értelmiség osztályának szép gyarapodása tekintetében: bizonyos örömmel tölti meg a szemlélő keblét s azon reményre jogosítja, hogy e város a közel jövőben, hazánk előrehaladottabb miveltebb városai közt méltó helyet foglaland el, szaporitván egygyel különösen azon alvidéki városok számát, melyek nagy falusi jellegüket levetközve, felveszik a városi öltönyt.

Kevés városnak van hazánkban jelenleg oly gyors emelkedése, mint épen Nyiregyháza. Aki egy-két évtized előtt látta, ma nem ismeri meg. Amit Széchenyi hazánkra vonatkozólag mondott: Magyarországnak nem volt, hanem lesz, ha szabad a nagy férfiú e szavait kicsinyben egy város jövőjére alkalmazni, Nyiregyházáról is elmondhatjuk: Nyiregyháza nem volt, hanem lesz!

Midőn a több oldalú élénk életfejlődés, derült és vidám színben látta a város képét; további gondolkodás mellett egy borús főleg jelentkezik a láthatáron, elhomályosítással fenyegetve az előbbi vidámabb képet.

Minden haladásnak és közművelődésnek előfeltétele a népnevelés, a polgárok műveltsége. És épen ezek létrehozásának elősegítését ejtette el maga a város s hagyta egészen figyelmen és gondoskodásán kívül.

„El vész a nép, mely tudomány nélkül való.” — mondja az írás. Minden nemzet, még a kevésbé művelt is, érzi a fent jelzett szavak igazságát. Aki külföldön látja Európa csaknem minden nemzetének, Ázsia és Amerika egyes államainak, kiküldött tanítóit tanárait, kormányok egyletek és egyesek költségen tanulmányozni németország és Schweitz népoktatási ügyét: csaknem bizonyos lázas érdekltséget vesz észre e téren. A különböző nemzetek versenyre keltek; mindenütt a népnevelést, a műveltséget tartják minden további haladás főtenyezőjének úgy, hogy látva a versenyt és érdekltséget minden nemzet részéről, az áldozatokat, erőmegfeszítéseket, melyekkel népoktatási ügyüket előre vinni törekvesznek: bátran állíthatjuk, hogy századunk a népnevelés százada is.

A népnevelés századában, midőn minden nemzet annyira becsültetik, amennyiben szellemileg felül áll; midőn az egyént műveltsége szerint, a várost értelmiségi és közhasznú s emberbaráti intézményei után itéljük meg: a népnevelést nem fogadta el gyermekeül Nyiregyháza városa. Látja hogy tehát a gyermek, rongyos és éhes, mint az, akinek nincs ápoló édes anyja; hanem többek gondjára van bizva, akik valamennyien mostohái a városnak; még sem törődik e gyermekkel. Azon sokoldalú haladással, melyet fent említett, s a város kilátásban levő jövőjével, legkevésbé sem áll megfelelő

arányban népoktatás ügyének fejlesztése; népiskolái nem felelnek meg a város méltóságának és jövőjének.

Egy 23,000 lakossal, nagy és termékeny határral bíró, szép anyagi fejlődésnek induló város, nem bír egyetlen egy szép iskolai épülettel, mely méltó volna a város nagyságához, melybe bevezethetné az idegent pirulás nélkül. Tantermei távol vannak attól, hogy az egészségügy és az iskola követelményeinek megfeleljenek; nincsenek kellőleg felszerelve még iskola padokkal sem; több helyütt ugyanoly padon ül a 7 éves, mint a 12 éves gyermek. A tanzserekekkel való felszerelés gyarló és hiányos. Amely tanzserekekkel bírnak is az iskolák, ezek nagyobbrészt is ingyen kapták a tankerületi felügyelőség útján. Ha Nyiregyháza is ily uton szereli fel taneszközökkel népiskoláit, hol vegyen akkor a miniszterium kellő mennyiségű tanzsereket, hogy a haza szegény falusi iskoláit el lássa azokkal. Az osztályok túltömve, az alacsony tantermekben; több helyütt meghaladja a gyermekek száma a százat.

A gyermekek iskoláztatása rendetlen. Az intelligens osztály rendes időben küldi iskolába gyermekét; a földmivelő osztályból egész januáriusig sorakoznak ugyanazon tanterembe, zavarva a tanítót tanmenetében s a rendes időben bejött gyermekeket gátolva tovább haladásukban. A mulasztási büntetések végre nem hajthatnak. Ha az új iskolai törvény életbe léptetése óta ez megtörtént volna Nyiregyházaán, a büntetés-pénzekből monumentális iskola épületet lehetett volna építeni.

Ne tessék mosolyogni, én sem hiszem ezt; nem komolyan állítom; annálkevésbé ohajtom: hogy ily uton befolyt pénzből épüljön monumentális népiskola Nyiregyházaán. Annyit azonban legkomolyabban állítok, hogy tudva azt, miszerént hetek és hónapok mulva lépnek csak a kötelezett határidő után nagyon sokan az iskolába; tehát soknak 50—100 mulasztása van egy évben: veszem Nyiregyháza városa iskolákötelezeteinek számát felekezeti különbség nélkül, felvéve minden gyermekre a mulasztási bizonyos átlagát, az összes iskolák évi mulasztását s ezek öt évi összegét csak forintjával számítva a büntetést, oly összeg jő ki, hogy a törvénytörvényekkel szemben egy hasonló palotát lehetne építeni. Azt ismét tudom, hogy az első végrehajtott mulasztási büntetés után fokozódott volna az iskolába járás és csökkent volna a mulasztás, s ennek összege nem rugott volna olyan nagyra. Behozott volna a rendes iskolabjárás s az első néhány végrehajtott büntetésből az iskola alapja is, melylyel tudtommal szintén nem bír a város, befolyt volna valami.

A hiányos népiskolai oktatás mellett semmi gond sem fordított a testi nevelésre, mely alapja a szelleminek. Fedett tornahelyiség az egész városban nem létezik, de tornázás általában sem volt a mult évben még Nyiregyházaán a népiskolákban.

A dal, a kedély nemesítésének e legjobb eszköze, leszámítva az egyházi énekeket, még mindig nem talált kellő ápolásra.

Nincs életbe léptetve a kötelezett ismétlődő tanfolyam; nincs felső nép- vagy polgárgimnázium, ezoknál fogva nyilvános női kézimunka iskola sem.

Hiányzik iparos pályára készülő ifjak számára tovább képző tanfolyam, vagy vasárnapi iskola; az iparos ifjak felülnék, elfeledve azt, amit a népiskolában tanultak; épen fejlődésük legszebb korában maradnak elhanyagolva s így lesznek később a hon és város ügyeit intéző polgárokká.

Nincs valami ellentétebb, mint a félig művelt polgár; hát az egészen műveletlen! aki az ugynevezett „inas” évektől kezdve, soha sem tanult többé, mester korában azután remekül kanyarított phrásisokért lelkesül.

A szünidő alatt a nyiregyházi népiskola is a törvény 54. §-ának áldott puha pamlagán jó lelkiismerettel aluszsa csendes édes álmait. A negyedévnél tovább tartó szünidőkkel meggyűlik baja az intelligens osztályoknak; kénytelen magánórák által segíteni gyermekeik: nehogy ismét elvaduljanak csemetéik.

A tanítók fizetése, viszonylagosan vévé, még közép helyet foglal el s a jobbakközé tartozik; de korántsem felel meg a városi igényeknek.

A kiseddóvó sokáig szünetelt s csak lassan indul meg.

Mindez a város népoktatásügyének épen nem vidám képe, mely hogy nincs tulcsötét ecsettel szinezve, bizonyítja azon körülmény is, hogy a tankerületi felügyelő a jelen év teli vizsgáin épen nem fejezte ki meglegedését a város népiskolái iránt.

(Folyt. köv.)

A zsidók magyarosodása.

A zsidók magyarosodása ügyében a „Szabolcs” 29 és 30-ik számaiban érdekes vita fejlődött ki, melyre a t. szerkesztő ur engedelmével, néhány megjegyzést akarok tenni.

Mindenek előtt engedje kijelentem, hogy semmikép sem helyeslem azon ingerült hangot, melyen a „Szabolcs” 30-ik számában — n — f. ur. védelmére kel a germanizálással, hazafiatlansággal vádolt zsidóknak. Kar volt annyira fölhevíteni magát. Lehet talán higadtabban szólni az ügyhöz.

A napi sajtóban mindig voltak bizonyos stereotyp-frázisok, bizonyos „schlagwörter”, melyek valaki által először használva, általánosokká válnak; és azután bizonyos időig, míg ujak által ki nem szorítottanak, mindenki által, gyakran elég ügyetlenül alkalmaztatnak. Így volt ez a Napoleon fekete pontjairal, melyekkel, az excelszár ama híres beszéde után; hónapokon át minden vezérszék kezdődött. A hatvanas évek elején valami kisvárosi p. l. ezt a kitételt használta. hogy: „Társas éltünk rang”, és azóta évekeken keresztül minden minden vidéki levelező e szavakkal vezette be tudósításait. Egy idő óta ez a frázis kapott fel: A zsidók germanizálnak. A fővárosi napilapok kezdtek használni. Szemere hányták a pesti zsidóknak, hogy közhelyeken felütöngés nélkül beszélnek, német lapokat olvasnak tsb.

E vádban van valami igaz. Valóban ha meggyünk a börtörré, a gabonacsarnokba, a Lloydkórházba, azt fogjuk tapasztalni, hogy ott bizony német szó járja szétbelen, de aminek igen természetes magyarázata van. Az útleivlág, a kereskedelem nyelve eddig egész Magyarország, egy zsidó mint kereszténykorokban német volt. Ha igazságosok akarunk lenni, nem vehetjük rosz néven, ha felnőtt idősebb emberek nehezen talál-

ják bele magukat egy rájuk néve, új, szokatlan nyelvre. Azonban menjünk az Erzsébet-, vagy József-téri sétányra, a város-, vagy zugligetbe, és hallani fogjuk, hogy ugyanazon zsidóknak gyermekei hibátlan magyar, és csakis magyar nyelven társalognak egymással. És ez úgy van majdnem a legtöbb zsidó családnál. Az apa alig tud egy pár szót magyarul; de azért gyakran a legnagyobb áldozatokkal azon van, hogy gyermekei magyaroknak neveltessek.

Nézük ellenben a fővárosi (keresztyén) német polgárokat. Egyik közülök, aki mint szegény handwerksbursch jött be hazánkba és itt annyira felgazdagodott, hogy Pest dreifach versterkert házi ur lett, a pesti városi közgyűlésen demonstratív nemétül akar beszélni. Hallgassuk meg ezeket kévéházaikban és vendéglőkben; vajjon hallunk-e tőlük egy magyar szót. Pedig ezek kepezik a roppant többséget; ezek adják meg Magyarhon fővárosának a német jellegét, és mégis a zsidók germanizálnak. Ezen keresztyén polgárok gyermekei pedig csak azon német szellemben neveltetnek, mint szülei.

Egy ismerős ur, aki e napokban fenn volt Pesten, megszólította magyarul a szállodatulajdonos gyermekeit (ki zárjelben monda, német pincézfűből lett két. először pesti szálloda tulajdonosává); egyikük sem tudott magyarul, de egy árva szót sem Oh, wir Kinder sprechen nur deutsch und französisch volt a felelet a magyar kérdésre. Vagy tessék elmenni a szép utcába a lórealátanod épületébe, melybe többnyire a keresztyén német spizbürgerek és a zsidó kereskedők gyermekei járnak; azt fogják tapasztalni, hogy az iskolából kijöve, az utóbbiak tisztá és hibátlan magyar nyelven beszélgetnek egymással, míg az előbbieket bizony csak úgy használják a „szép jövezédelér“-német nyelvet, mely még a bécslerchenfeldi patoisnál is cifraabb, mint szüleié. De azért mégis valahányszor a budapesti lapokban a főváros német jellegére van panasz, mindig csak a szerencsétlen zsidók, kik Budapest lakosságának tán tizedrészt képezik, azok, akik a főváros németté teszik, akik germanizálnak, hazafatlanoknak. Pedig merem állítani, hogy a magyar zsidók most növekedő, legfeljebb jövő generációját már törzsgyökeres magyar lesz; míg a pesti, budai, pozsonyi, sopronyi német spizbürgerek még tíz generációjáig is csak olyan csoknyós németek lesznek, mint ma.

Hasonló az eset Nyiregházán. — cs. — n. ur a nyiregházai czukrászdában és gabnacsarnokban néhány üzért, néhány alkusz németül hall beszélni; s ebből azt a merész következtést vonja, hogy az egész zsidóhitfeleket germanizált, hazafatlan.

Nem akarom meintegetni azon urakat, akik bizony épen úgy, sőt többnyire jobban és csinosabban beszélnek magyarul, mint németül; de a szokás, a folytonos használat, a közlekedés az ott megforduló, idegen német kereskedőkkel, akik nem tudnak magyarul, menthetőbb teszi, hogy inkább németül, mint magyarul társalognak egymással; és ami a födolog legakább gyermekeiket magyarul neveltetik; legalább otthon családjaik körében, gyermekeikkel, kénytelenek magyarul beszélni; mert egyszerűen nem értenek. ha németül szólótának meg őket. De miért nem jutott eszébe — cs. — n. urnak a nyiregházai tót polgárokat aposztrofálni, akiknek legtöbbje csak úgy beszélnek a tót nyelven kívül magyarul, mint a zsidók a német nyelv mellett és akik mégis csak olyan keveset, sőt még kevesebbet beszélnek magyarul egymásközött, mint a zsidók. És míg a zsidók még a legszegényebbek is, gyakran a legnagyobb áldozatokkal, azon vannak, hogy legalább gyermekeiket magyar nevelésben részesüljenek, addig több esetet tudok, hol gazdag, száz, kétszáz holdas birtokos nyiregházai polgárok gyermekei egy szót sem tudnak magyarul. *) És még is honnét van, hogy míg a zsidóknak miundantalan szemére hányják a német nyelv használatát; addig nem emlékszem, hogy hasonlólvástam volna a tót nyelvre nézve.

(Vége köv.)

*) Ha ön egyetlen ilyen tótjait gyermeket vezet hozná: 1 forintra szánt tessük. Szék.

VIDÉKI LEVELEZÉSEK.

Tetőlen, augusztus 16-án, 1873.

Községünkben szomorú utján gyánát jelezhetem, hogy július 26-án kiütvén a cholera eddigelő 200-on felüli betegedést történt, melyből máig meghalt 52, ami a népség arányához mérten (2071 lélek) sok.

Ma és tegnap a kolera betegek száma 3-4 között váltakozott; míbél bátran következtethető, hogy a járvány moston félfel látszik lenni; azt azonban hogy mit fog hozni a közel jövő, nem tudhatjuk.

Tekintettel a járvány megszüntésére, vagyis annak helyes föllepésének megakadályozására, ki kell emelnem helyettes járóorvos dr. Müller Ede ur fíradhatlan tevékenységét, a vesélylvel szemben mutatott kitartását, és önfelelőzlését. — aki minden egyes betegnek kivétel nélkül, házról-házra járva, személyesen nyújtott segélyt. Valóban meg nem köszönhetjük neki eléggé ezen buzgalomát. Szolgálatát és példányképül némely orvos urakat, akik, mint értesültem, csak úgy ablakok át orvoslak.

Nem halgathatom el, ami községünkben a múlt héten a bíró személyén elkövetézt.

A közlegelőt ugyanis több évekket ezelőtt felosztották és használat alá vették. A községnek, vagyis közönségnek, volt egy ró kutia, amely egy polgártárs földjébe esvén, megsemmisített. A mondott időben azonban, némely a rend felgőzölté czelőz egyen jobbra látta e kutát titkon önhatalmalug kiánsi; megsértve az által a tulajdonjogot.

Erre a község eljárássá a bíró felhatalmazta, hogy a már megsemmisített kutát, mint amely a más jobbra tartozó, és tulajdonbirtok, tömösse be. A bíró ezáltal a helyszínerre kiment; ott azonban K. K. igazgatóúr ismeretes ember által, orozva a kutba loke-tett, még pedig ily vesélyesen, hogy ha rögtön segély nem érkezik, okvetlen bele hal. Valóban elszomorító esemény ez, és nem tudja az ember, hogy az ily brutális eljárás, ha meg nem fejeztetik, hova fajultak még!

Hallom, hogy ez eset följelentetett az illető hatósághoz; azonban már elmúlt 14 nap, és a bíró még mindig szadad lábán van; sőt ami több, jó kedvel elczelni mer a történet fölött. Hol van a késedelem, nem tudom; de szomorú ügy mindenesetre gyors intézkedést igényelt volna.

Papp Zsigmond.

CSEVEGÉSEK.

Nyirfalombok.

XVII.

(Az álm búvésze, több változatban. A kakas szó. Az ébredés álomlatai s kelmetlen megbotok. A kegyes paterek varaja, az ébredés Fatia kadencia. Megakadályozó segítőnek a hazas... A nagy harag. Kérlek és okold. Hol a tudás? Még nécs elvetté a kender!)

A szenderegés lúy karjaiban a vágy és remény mosolygó búvárs alakjai jelennek meg lelkiünknek, s mondhatlan boldogságot árasztanak a balsors dühétől, az élet viharaitól üldözött emberekre. Dus teretükü asztal mellett dözöl ott a szegény napszamos, aki nappal a kenyérből sem etetik eleget; imadott helyével elegendő a reményesztett, kikoszorozott szerelmes; tábornoki egyenruhában feszeng az újonc, akinek naponkénti rendes járadéka a káplárpálca és kurtavás; a fosvány könyökig túrkál az arany- és bankjegyek-halmazban; a megbukott borzianer milliókról beszél s napdi-an-gyalánknak bókól; képviselő, akiknek a „szűzbézd“-elején torukon akadt a szó a zótó némábbak a halnál, miniszter piros bársony székeken mosolyognak; leányok az araköntöst próbálják fel, (milyen jól áll a lelkemadának!) csak már jön az az eskető páll; vén dandy elegans uracskóká válnak; öreg asszonyok megfigdolok; expectáns káplánok mint eserekek vagy veres-öves digitások szerepelnek; a szerkesztés nem győzik jegezni végtelen sorban jelentkező előfizetőket; a rigorosurma készülő ementiait és praclarum kap; itt barátunk egy lövessel három nyulat azt el; sőt plane Nyiregháza városa is nagy örömmel

Kosaraidal együtt beviszik a városba, ahol még drágábban is eladható, s károd is megtérül.

E szavakra a könyök eltűntek Janka szeméből; gyermeki köszönettel nevetett Andrára, s e mosolyban ismét felűntek előtte, eloszlott légvárjai. Most a husz éves András is segített építeni azokon, s így még szebb színben ragyogtak azok sováró lelle előtt. András már malmot is vett, Jankákat mint háziasszonyt röpíté bele, s a náluk lakó öreg Lasse apát mindketten szerető gyermekként ápolták.

Az est már szürkülni kezdett, midőn a két fiatal Brámbá érkezett. Mielőtt elváltak volna egymástól, sókálk és meleg kézsorítással ígérték és fogadták, hogy egymást soha el nem hagyandják; bármit hozzon is a sors rájuk.

Mily könnyen ígér és mily könnyen hisz az ifjuság!

Két év telt el. Ismét beköszöntött a nyár; Grün-deckné asszony ismét a konyhában forgóldott; ismét kinyitá a konyha ajtót, és Janka ismét megszólalt a küszöbön álltában.

— Vegyen szamócát édes asszonyom! Ezek az első, melyeket ezidén szedtem.

— Lám, lám, Janka! mégis valahára ismét mutatod magadat, — hallátá magát Grün-deckné asszony. — Mi történt veled, hogy oly sokáig kimaradtál?!

— Rég nem volt erre utam; a városban is most ritkábban fordulok meg, mint azelőtt.

A hang, melyen e néliány szót kiejtő, oly feltűnően szomorú volt, hogy Grün-deckné nem állhatá meg Jankát pár kémlő tekintet nélkül hagyói. Jankán igen nagy változás volt észre; a nyájás vidor gyermekből, komoly, csöndes leány lett.

— Az istenért gyermekem! mily rosszul nézsz ki!

szemléli utcáinak és köztéreneinek udonatuj gránit-kocka-burkolattal. Hah! a kakas kukurkól; az álm igazó, kejárásztó látomásai egy percz alatt szét foszlanak, előröppennek s előlép ismét az élet, a való az ó rideg prózisságával és komor szürkeegével. Mily szomorú, mily keserű kiábrándulás!

De az életnek, az ébredülésnek is megvannak saját álomlátásai, hallucinációi. Várjuk az ébredés az izletes kacspacsenyét s egyszer csak azt referálja Sótóréb asszony, hogy a czeizka agar elvitté, már tudnillik, nem öt, hanem a pacsenyét. A Sótóra készülünk a szabolemegei ifjuság által rendezett dalidóra, és nem kapunk meghívót. Biztos jövedelmre számítottunk, köztünk is rá jó előre, és egy fillért sem kapunk... a mintohogy ilyen kelmetlen meglepetésekben tennagad is jámbor olvasó! kétség kívül nem egyszer részesülél.

Nem csakiebb mátheur érte júliushónan Radnán és talán másikt is a kegyes atyákát és atyafiakát. A remény latterna magácsja magyzeri viziókat lát el szemeknek. Még néhány hét, és majd jönök ök, a hívek, buzgók és szentek; jönök hosszú, végtelen sorban, mint a lajdan boldog időben, midőn gonosz atheusok s még gonoszabb természetűdösök nem mételeyték meg a világot; jönök az ódon hajlékba, mely csodás gyógyulást ad csónakának, benáknak s néhány percznyi vezekléssel előrti a zievlet undok szennyét, kien-geszteli a büntetődtörté az élet súlyos átkát, elúzi az óndutad mardosó kigyóit; jönök rakodtan, mint a méhek az akác- és olajfák mézgidogó virágkegyeirel, és midőn távoznak, olyanok mint „a megszedett szőlő, és nyári takarodás után a tarló“. Ijahl! az ég áldását nem lehet csak úgy ingyen osztogatni; de különben is sokkal célszerűbb és idővelőbb, ha az szép kis ke-rek summa, melyet a nép büntös hivalkodására szórna el oktanul, szent kezebe jut s istenes czelokra használtat fel, például: péterfíllérek szaporítására, épüle-telének legújabb terjesztésére, az uralkodó kárhoztas világuélet előfirtására, vagy legalább localisálására.

Azonban pro dolor! az szörnyű csapás! jó egy alispáni rendelet, mely az uralgó járvány miatt behat-lózat és évben a szokásos busnyarást, mint az északi szél a „fata morgana“ tüneményes alkotásiát, elősírja a remény kecsesgettő illúziót. A gyönyörű hangzatu szóra: kincs — bajláltság zendül meg az infámis rim: rim — kincs — nincs! „Oh irtetek hi barátok sirni e ninc felett; sirni a nincs felett“. Eh! miért siránkoz-nánk! Van még törvény ó Magyarországon; már pedig a törvény világosan tanítja, hogy ha valaki kárt okoz másnak: köteles azt teljes értékben kiegyenlíteni, kár-pótolni. Ugy de az a perduális rendelet nekünk tetemes kárt okozott; ergo: kinek tetszett a rendelet kiadni, tessék adni illó kárpótást. Q. E. D. (quod erat demonstrandum.) Kérvényezik tehát súlyos veszte-ségeink megtérítését; a számtalú hadjuk hiteles formátumban, kellő bélyeg-el ellátva, Simor főpostor-nak által melegen ajánlja; sőt ha szükséges, Péter és Pál apostokok által is hitelesítve.

Nem tudjuk, ha az érdeklettek megkapják-e a szorgalmazott kárpótást, vagy igényükkel oda uszitat-nak, ahová az ily természetű tárgyak tartoznak, jeles-lül... a nagyharanghoz; de amennyiben mai időben semmi sem lehetetlen; a fentebbi kérvény kapcsáiban ezennel másokat is, akiket illet, komolyan figyelem-zetünk, hogy lehető kárpótálás végett, szintén folya-modni el ne mulasszák.

Kérnek kárpótást jelesül mindazok, akik nem mehetvén zarandokolni — Mekkába, elesnek a sok jó-tól, melyet kilátásba helyeztek... az érdekes találkál-tól, az országos híru dalidótól, és mindenféle leiki és testi szükség, vágy és sovárás édes megöröslésétől.

Kérnek kárpótást a vendéglősök, csaplások, kenyérsütők, pereczek, zsemlyések, mézes kalácsosok, szilva-alma-bareczk és dinnye kufárok, mint akik a kegyes zarandokok kimaradásával, nem csekély rövid-séget szenvednek és szűk világban.

Kérnek kárpótást a lábtyművészek; mert nekik is érzékeny kárt okozott a saruknak, cipzollóknak és bocksoroknak kopástól és fészléstől épen maradás a azt nem szükség kivállani, hogy a Sztrabicek Gorond, Homonna, Nagy Mihály, Terebes stb. vidékieknél a

mily sápadt vagy! — csudálkozók a jó asszony, — mi bajod van édesem?!

— Beteg voltam asszonyom, nagyon beteg; azon kívül mély szívifájdalomban is szenvedtem; — választott Janka, — de hála égnek! a legrosszabbon túl vagyok; most már minden jobbra fordult.

Távólról sem érinté Janka fájdalomának és szenvedésének okát; minden ezekre vonatkozó kérdést szándékosan kerülül látszott. Nagyatyát illetőleg, röviden csak annyit mondott, hogy egészséges; most is szó, ha-bár naponta már csak öt-hat rofót képes is elkészíteni. De nem is szükséges, hogy törje magát szegény öreg, — tevé hozzá, miközben hangja egészen megleve-nült, — mert 20 tyukom, 2 kas méhem van; az eper-méz- és tojás-áruhálsól igen szép pénzt kapok; azt hisz-em nagyatyámnak nem is igen kell dolgoznia, elég boldogul elheti le öreg napjait.

Gründeckné megvette az epret s Janka tovább folytatta útját.

A nap gyönyörűen sütött; az ég derült felhőtlen volt, a virágok illatoztak s a madarak énekeltek; az egész természet ünnepelni látszott: csak Janka arca volt borús és örömtelen. Az eltűnt remény és öröm helyett, mely kimerültség, és csöndes fájdalom volt rajta látható.

Amá kö mellett, melyen két évvel ezelőtt megpi-hent s amelyhez oly csudalatos emlék fűz, ismét megál-lított és leült. De nem mint egykor, nem vette most elő érszenyét; nem szemlélté az abban volt pénz-da-rabok csillogását oly örömmel, hanem ringatá lelkét fényes és reményteljes álomba; szomorúan hájtá le fejét kezébe a bágdat tekintettel nézett körül.

Egyszerre porfelleg tűnt szemébe, melyet egy a városból sebesen jövő szekér vert föl; de nem ismer-vén a kocsiaban ülőket: csak hamar elfordítá figyelmét ról.

A „Szabolcs“ tárczája.

A szamóca-árus-leány.

(Svéd novella.)

Schvaroz Mária Zsófiától.

Németből fordította: László Aranka.

(Folytatás.)

Janka, kezében üres kosarával, fölállott s fájdal-massu tekintetű eltűnt vagyonra s az ezzel eloszlott föllegvárak után; folytattani akarta útját, de tehetetlen érszedkedett le ismét a köre; arczát kezeibe rejté s újjai közt forró könyök mosódtak keresztül; csak hosszú időköz után folytató útját.

A kereszt-utnál András már várakozott Jankára, kezében egy zsák lisztel, melyet a malomba örölt

— Jankám kedves Jankám! — kiáltott távólról András az érkező leányka felé. — Hol maradtál oly tenger ideig? Már egy órája várok rád; otthon is fog tűni hosszas kimaradásod; de nélküled nem tér-lettem vissza; sok pénzt kaptál szamócaidért?!

— Pénzt eleget kaptam, András; a jó Gründeckné asszony egész készletemet megvette; meg is fizetett érte jól; mégis szerencsétlenül jártam: mert minden pénzem oda van.

Janka szemei könybe lábadtak. András nem kér-dé, miként veszté el a pénzt és miként jutott ahoz Janka; ő csak a könyvetek látá lánykája szemében, és igekeztet a zoknát felszárítani.

Még több szamóca is van az erdőn, — viz-gasztalá őt András, — a jóvo szombatig, amikor majd gabonát viszek a városba; addig még sokat szedhetsz.

eszmaféle csak fényüzési ezikk) a szabók, hiszen mennyi háli áltóny varrással elmaradtak; a divatrusók, akikben anyai kalap, túll, fátoly, virág, szalag és chignon rajtuk veszett (pedig éppen most érkezett mind Párisból); az orvosok és gyógyszerészek, akiknek szintén ha nem is csordulva, legalább cseppente jutott volna valami, a betitelt nemzetgazdasági forgalom bankhármajarából.

Sőt ha már eképen a régi közmondásként, „lyukas hidon is lehet pénz találni”, miérte folyamodniak nek mások is kárpótlásért?

Ti jámbor balekek! akiket álnok utazó ügynökök a Káunfjéber című-részeltekkel nyáiban is jegre vitték; ti akik Miskolc vidékén és Nyiregházaan is nem leányotokat, hanem pézeteket adátok ferhez — Ördöghez; ti akik a Káték és más emberségek löcsiszárok szivességéből, jó pénzért kehes, pókös, szemrehuzó, kapitós és karorágó lóhoz juttattok; ti akik a cimeres ökrököt hamis bankórtól vagy tanszokórtól árusítottok el, ti akik lemaradtok a vonatról, vagy tévedésből dél helyett északnak utaztatok, ti akik oly régen várjátok a sült galambot, adókevesbüles, valódi reformokat és más ilyes abszurdumokat; ti pörül járt dolhánypempéztek, akik a jóvedelmeis üzletben rajtaszvetettetek; ti megbukott Dachbakkó kik sérvilmsusok és magyaráfalási mániátok daczára is követnyugzóldot nem nyertek; ti ékes Márthák, Rebusok és Rákhelek, kik Adél-éké, Saroltákká, Juliókká nem nővel hettekkéi magokatol valami szerelmes Krózus segélyével, mint boldogabb nőveireket; ti szegény subalter-nusok, akiknek szazanyai munka mellett, tízredsznyí fizetésen kell nyomorognotok, mint Filkő és Heverdi ó nagyságaink... mind mind ti vágyaitokban, reményeitekben esalódtok, folyamodjatok kárpótlásért... hiszen a törvény és igazság épen úgy harcol mellettek, mint a fentiszelt reverendissimusok mellett.

Hanem azután, ha azt kérdeztétek, hogy hol a fundus, mely e kártérítési igényeket kielegíti, No már e kérdésre aligha tudunk biztosan felelni.

Valószínűleg — a bold bányáiban. Mert bizonyít a földön nincs semmi fundus! Leg-alább még eddig nincs (és nem is lesz) elvetve az a kender, melyből készülne az a vászon, melyből lenne az a rongy, mely szolgáltatná az a papirt, melyre nyomnák azt a bankjegyet, mely az ilyen özönvíz előtti szabású követeléseket fedezné!

— x —

ÜDONSÁGOK.

— **Öfelsége a király születésnapja** folyóhó 18-án minden vállálfelkezet templomban megtartott szokott érdekeltek, de kisebb ünnepelességgel, valószínűleg a ragály miatt.

— **Szent Istvan király ünnepét** hasonlóan a lehető egyszerűséggel ülték meg a rom. cath. egyház; mellőzve kormenestet, tarackozást és katonai fölállítá-sokat, mik csak a nép csoportosulására szolgáltak volna alkalomul, ami pedig a mostani veszéles időben nem igen lett volna tanácsos.

(k-y) **Kosuth Lajos nagy hazánkfiának** névnapján, a politikai elvtelenségek és koponyagörgetások mái gazdag időnyén, bossúságuk mi is egy szivből jól hálfóhászat a magyarok Istenséhek, aki annyira szerette e sokat szenvedett hazát, hogy Kosuth Lajos elveiben és eszméiben megvalóította azt a hatalmas ékesszólásával és határtalan honszeretetével föl-vevén az alvó nemzetet álmból, azt európa többi nemzeti sorába emelte.

(g) **Az augusztusi megyebizottmányi gyűlés,** a kolerajárvány miatt bizonytalan időre elnapoltatt.

(y) **A nyiregházi ev. egyházközség** által, szintén meghívott Terray Gyula salgó-tarjányi ev. lelkész előtt, folyóhó 17-én tartá próba-szónoklatát, a ma kétéltéhez hasonló számu közönség előtt szintén igen fényes sikerrel. Valódi műtani izléssel és érzeléssel tartott szónoklatában, egymást érte a szépségűl és igazságűl ragyogó részek, melyek a hallgatóságra mondhatni varázserővel hatottak. A beszéd gyopontját a lehető legkorszerűbb eszme, a társadalmi reform ké-

pezte. A választó egyházközségnek nem könnyű feladat jutott, midőn a két kitűnő férfi és egyaránt jeles egyházi szonok köz közt választást tenni. A választás ma fog megtörténni.

× **A nagyváradi m. kir. posta igazgatóság** kerületéből, a bécsi vállalatokra károsd Kálmán nyiregházi postafőnök ur küldetett ki a keresk. miniszterium által. E vidék esak örülhet rajta, hogy körében a postagya élen oly derék és szakavatott férfi ül, aki ily kitűnő kuldetésre érdemesítetek.

— **Vitliczky József** országgyűlési képviselőnk folyóhó 31-kére hívta be választóit a „eszmiadia szinbe” hogy az országos ellenzék pártállásáról és ország dolga-ról, tekintettel az országgyűlési törvényhozás mozza-nataira, nyilvános szóbeli előterjesztést tegyen. A baloldali kort s általában minden reudes helyiséggel nem bíró egyület bírának vagyunk egy épen oly alkalmas, mint illetékes gyűlési helyiségre figyelemzetni. E helyiségre a városnak nagyerme. Távolyan tőlünk, hogy a eszmiadia szint, melyhez anyki sok szép emlékek fűzik a nyiregházi baloldali kört, kiesinylenék s az ottani gyűlésezeseket helytelenitenek. Más helyisége hiányában igen alkalmas volt az s negyűlesek tartás-ára ma is eszelszerű. Minthogy azonban már oly helyiségszűk van, mely nem csak hogy minden egyület beogadnia képes, de komoly és tiszteletes voltáinagy magat a tanácskozást is nagy ményben emeli; es mert ez épületnek már közős természetűl fogva is minden városi s hatóságilag engedélyezett egylet tagjai előtt nyitva kell állania; igen helyesen eszeleked-ik a baloldali kör is, ha tanácszásait jövőre e helyiségekben tartaná.

• **A szabolcsmegeyi felekezettelküli tanítóegylet** alakuló gyűlése, mint jelen számuuk közönség rovataiban is olvasható, folyóhó 27-en tartatik meg Nyiregházaan a városház nagy termében. Ajánljuk e gyűlést a tanügy haraitának figyelembe.

• **A nyiregházi kisdövedő utczét,** a kolerajárvány következtében, az egészségi viszonyok jobbrafordulták, hatóságis intézkedés folytán bezarott.

× **A helybeli baloldali kör,** Krasnay Gábor vezüli elnök lemondása következtében megüölt elnöki helyet betöltendő, folyóhó 17-en tisztújító közgyűlést tartott a szokott helyiségekben. A helyi viszonyokhoz képest elég szamall összejött pártgyűlés, a tisztviselők kijelölésével megbízott értekezlet által ajánlatba hozott elnöki, jegyzői és választmányi jelöltek, egyhangulag megválasztáta. Elnök lett Matheaidesz Gusztáv, alelnök úl. Benes János, jegyző Hoffmann Adolf, aljegyző Mikecz József; a nagy választmányba 200 égen választottak be, mely választmány feljogsittatott saját kebeléből egy szűkebb körű bizottságnak s ez egy 3 tagból állandó végrehajtó bizottságnak megválasztására.

(sz) **A nyiregházi ev. tanító kör** folyóhó 20-án tartott rendkívüli értekezletéből két tagot küldött ki tapasztalás szerzés végett a bécsi városlárlatra. Mint az illető elnökségűl halottuk, e kiküldésűl, már a „Szabolcs” figyelemzetűl sorainak megjelenése előtt szó a kör tagjai közt. A két kiküldött Szefny Gusztáv és Pazár István urak az utazási költségeket maguk viselik Fogadják a derék férfiak, e valóban ritka aldozatkezesűkűk, legforróbb köszönetünket a tanügy nevében!

(d-n) **Patay András** Debreczre és Nagy-Várad kir. városok főispánja, megynak szüöttje, a királyi születésnapja alkalomával tartatni szokott főispáni dísz-ebél költésgeit, 300 frontot, ezidén Debreczen és Nagy-Várad azon lakosai részére ajánlotta föl, akik a kolerajárvány folytán árvaságra jutottak vagy gyámol nélküli maradtak. Mily szép oly nemzet királyának lenni, melynek nagyjai így ülnek meg királyi születés napját! Sokáig éljen a neves lelki főispán s adjon az ég sok ily nemességoldozású főispánokat, oly sok csapással látogatott hazánkna!

— **(Talált pénz).** Folyó augusztushó 8-án T. Lökön d. e. 11 órakor az iskolából hazatérő gyermekek a helybeli gyógyszerüzár keleti végén egy pénzlevelet találtak, mint tőlük bizonyos Friedländer Dávid nevű t-löki izraelita azon örgy alatt, hogy ó már régen azt keresi mint sajátját birtokába vett. A találó

lyeket Andrássali összekeléséig épített. Megtakarított pénzén kis kertezséket vett; tujkai és tojásából annyit szerzett, hogy nagyatyjának nem kellett többé dolgoznia; hanem inkább egykor ó tervezett, ülhetett karoszkékében és kenyelmeisen pipázgathatott.

Jauka épen 22 éves volt; szorgalma, szépsége s kegyességeért mindenki által tiszteltett és becsültett a faluban. András utáni szivfájdalma enyhült ugyan; de itjükkor szerelmét nem feledhet teljesen. Talán könyveben esett volna neki, ha Andrást boldognak tudja vala; de András bütlensége nem teremt jó gyümölcsűt. Nejenek, aki mint egyetlen leány elkenyéz-tette neveltetett, legűbb óhajtása az volt, hogy a csinos ifjút ferjéve tegye; de amit ez megtörtént: mind férje ellenére tett; uralkodott rajta; a legkisebb hibáért éreztette vele, hogy mitem hozott a házhoz, hogy ó tette emberré. Mi természetesebb, minthogy ily bíniás mellett András megunta házat s a korszakban kerestett szórakozást és feledést, mignem végre az ivás-nak adta magát.

Jauka felede minden vele éreztett igaztalan-ságot s csak a gyermekkori barátságára gondolva, örömmel sietett volna az életvedetett segítségére; mentő kezeivel kiragadandó az örvény torkából, de azt nem tehette többé. Margaréta, aki előtt Andrásnak Jankávali viszonya nem volt egészen ismeretlen, halálos undorral veltetett a szegény szelid leány iránt; a közéleti csak nevelte volna Margaréta haragját és irigységét. Jauka tehát esakis szemléltethet az általa meg nem változtható eseményeknek.

(Folyt köv)

gyermekük egyéneké atya, az említett izraelitához ment, s a gyermekeknek járó találási díj elnyerhetése czéljából, felszólította őt, hogy a talált pénzösszeget mondan meg s azt haladéktalanul adja át a hatóságna; ahol tulajdon jogát is igazolja. Friedländer azonban a helyett, hogy azt tette volna, az atya elől 50 forintot mondvá, neki tetemes összeget s gyermekeknek iz-lés szerent választandó ruháit igért; ily vesztegesséll akarván a jogtalanul birtokába kerített összeget meg-takarítani. A gyermek atya Varga Ferencz igen dicse-teresen, a megvesztegetési kísérletnek ellentállva, az ügyet a t-löki elüljáróságnak feljeleníté. Ez Friedlän-der maga elől idéztette, a pénznek birtokijában leendő előadására felszólította, mint azonban Friedländer meg-támadta, okul adotta, hogy a magáéröl számolni nem kötelezhető; és hogy a birtokában különben is csak 6 forint volt, mit ó maga vesztett el. Minthogy a gyer-mekek nagy bankjegyekről beszélték, az elüljárósá-got esetet a szolgabírhöz bejelenítette, ki által Fried-länder erőlyesen kérdőre vonatván, 150 frtot vallott; de a birtokot már eliskaszotta. A szolgabíró a be-vallott összeget vallott lakásiról rendőrieg haladéktalanul elhozatta. Másnap tulajdonosul Lichtman Mór tiszta-eszlári lakos keztévén, a pénz neki kiszolgáltá-tott, Friedländer ur pedig mint eselő és sikkasztó letartóztatott az s törvényesűl ügyészhez Nyireghá-zaára kísértetett; hol mindenbizonnyal méltó büntetés-ben fog részesülni. Nem mulasztatom el megjegyezni, hogy a befogatást teljesítő szolgabíró Onody Géza ur, az ügy helyben leendő elintézéséért, mely nem egyéb, mint az ügy elttulossá lett volna, átalanis hgy szer-ent, több száz forinttal lón megkísérítve, de ó mint mindig, szigorú és vesztegethetlen maradt.

A KÖZÖNSÉG ROVATA.

Tanügyi értesítés.

Folyó évi június hó 23-án 700 sz. a kibocsátott körlevelemben, a szabolcsmegeyi tankerületben létesítendő felekezeti jelögnélküli tanítóegylet alakulójü-lésének Nyiregházaan, a városház nagyertermében leendő megtartása, folyó augusztushó 27-ikére tüzetvén ki ál-talam, tisztelettel van szerencsém értesíteni a szabolcs-megeyi tisztelet tanító urakat és a népnevelés ügye, s tanítónk sorsa iránt érdeklődéssel és szeretettel visel-telő lelkes és buzgó hazafakat, miszerent: a fentebb nevezett tanítóegylet gyűlése folyó augusztushó 27-ikén reggeli 9 órakor, Nyiregházaan a városház nagyer-temben meg fog tartatni.

Kelt Debreczenben, augusztushó 19. én 1873.

Kiss József

szabolcsmegeyi tanfelügyelő.

Nyilvános köszönet.

Az országiszerte pusztító kolerajárvány járásombá és beköszövény, minden örömet meg kellett feszítenem, hogy a véz megállítására valamit tehessék. Hála égnek sikerült is nehány száz életet megmenteni; de ezt eszupán azon aldozatkezes és emberszeretettűl áthatott urakak köszönetem, akik nehéző működésében segély-lyekkel támogattak. Különösen kiemelésre méltók ezek közt: t. Vay István ker. szolgabíró ur, aki a vézoltá-gatta községekben mindenütt valam jót s minden le-hetőt követvett az orvosrendőri szabályok keresztül-tele körül; továbbá ifj. Vay István, aki az orvosi sze-reket éjjel-nappal fáradságtalanul osztogatta a kolerabe-tegeknek; Vay Dienesné öngnagsága, aki a szükséges háziszerekekkel enyhíté a betegek fájdalmait, szemé-lyen osztogatván azokat; Lengyel László körjegyző; Petneházi ifj. Szegely István, Vitéz György, Galambosy Menyherét, Ujlaky Tamás és Tulipán főbíró, akik valamennyien nemes buzgósággal jártak el a betegek körül; Ibrony községben Jármy Jordáné öngnagsága és Tóth István ref. lelkész, aki fölvyást nem lankadó kész-séggel osztja az orvosszereket és batorítja a szegény betegeket.

Fogadják az illetők egytől egyit, a szenvedő emberiség nevében, szives hálamat és meleg köszönetnyilvánítasomat

Nyir-Bakta, 1873. aug. 6.

Braun Fülöp,
járásí orvos.

M e g h í v á s.

A kis-várda vidéki felekezeti nélküli népnevelési egylet” tagjai, rendkívüli közgyűlésre Kis-Váradra. f. évi aug. 25. napjának d. e. 10 órájára, a szokott helyi-ségbe, tisztelettel meghívom. Tárgy: Az alapszabályok 6 § pontjának és a 18 §-nak a m. kir. vallás és köz-ükt min. által 14. 792 sz. a leiratában előírt mód-sítása tárgyában. Továbbá: egy vagy két tanítónak a bécsi vilkgykiallításra küldetésére felöl intékedés s több előjöheto egyleti ügyek.

Kelt Eperjesken, 1873. aug. 12-én,

Pilissy László
egy. elnök.

Főiskolai Értesítés.

A sírospataki ref. főiskola növendékei eglyelőe ar-ról értesítettek, hogy az országiszerte uralkodó járvány miatt mindaddig ne jöjjenek Patakra, míg hasonló uton, a tanév megnyitásának idejéről újabb értesítést nem vesznek.

Sárospatak, 1873. aug. 18.

Bokor József
közi g a z a t ó.

K é r e l e m.

Tisztelettel kéretnek mindazok akik a ref. új temp-lom javára rendezendő kisorsolásra nyreménytárgya-kat küldeni ígerkeztek, s e czélból neveiket az alá-írás i v r e b e is jegyezték, azoknak 10—15 nap alátt leendő szives beküldésére, hogy a kisorsolási inté-zésben ne akadályoztassunk, s a kedélyes táncmulástól annál korábban megtarthassuk Nyiregháza aug. 21. 1873.

A ref. egyh. elüljárósága.

Az évek jöttek és mentek, hozva és vido magukkal az örömeket és fájdalmakat. Négy tavasz virágai nyíltak és hervadtak el, mióta András Erich molnár leányával Margarétával össze kelet.

Jauka még mindig nagyatyjánál lakott a templom melletti házikóban. Teljesültek az ő légványai is, me-

A „tisza“ biztosító s jelzálogbank ideiglenes mérlege 1873. június 30. Nyereség és veszteségrovás a tüzüzletben, 1873. jun. 30-án. Kiadás: Tiszti fizetések 86, 719. 44, végkielégítések 1686.42, igazgatótanácsosok illetéke 4249.66, választmányi tagok üledjái 472., — üzleti költségek 16991.72, üzleti költségek a vezérügynökkéknél 4490.36. Költségek: posta költség 4116.10, uti költség 6439.37, költség előlegezések 3055.16, — háztartási költség 3342.58, vezérügynökkéi házbérei 6581.88. — 44,317.12. Leírások a leltárból: az alapítási költségek 1414.56, a felszerelvényekből 905.70, — 2320.26, visszabiztosítási tüzdíj 84,222.15, tüzbiztosítási szerzési jutalék 20,064.87, tüzkarók 11 098.75, elhasznált nyomtatványok 23,431.70, összesen 278,582.37. Bevétel: díj előlegek 160.88, lejárt díjkötelezvények 430.46, házi-jüvedelem 3977.68, részvényátírási díj 22., nyeresémi jeltáblákon 751.55, Bevett kamatok 16,857.41, kamat leszámított váltók után 887.24, máig esedékes tüzbiztosítási díjak 115,161.78, máig esedékes tüzbiztosítási illetékek 32,505.90, visszabiztosításból visszajárt jutalék 22,369.76, veszteség mint egyenleg 85,457.71. összesen

278,582.37. Ezen veszteség és nyereségrovát aldirótak, mint a választmány által kinevezett küldöttség tagjai megvizsgáltuk Szepessy Gusztáv m. k. Szatmáry m. k. Posszert János mk. Dalmy közp. f. könyvvezető.

Mérlegrovás 1873. jun. 30 án. (Biztosítási ágakban). Vagyon: Kintlévőségek a vezérügynökkégek és képviselőkéknél, díjakban illetékekben, tüz és jégváltókban 191,472.47., díjkötelezvényekben 91368.12 — 282840.59., tartozók 36754.23, intézeti házban 128330.51., kötelezvényekben 153879.50, váltókban 230396.58, díjváltókban 2199.84, kamatozás végett elhelyezett tőkében 12500 alapítási költségekben 25876.73, felszerelvényekben 353-22.69, készletben lévő nyomtatványokban 4940.37, készpénzben 6086.64., veszteség mint egyenleg. 66288.05., összesen 985,415.73.

Teher: Részvenytőke a biztosítási ágakra 600,000 követelők 75,981.50, tüzvizbiztosítási intézetek köveletése 18,624.23, jégvizbiztosítási intézetek köveletése 87,916.86, ingatlanérti tartozásmaradvány 65,585.39., kamatozó betét 9000., díjkötelezvények 91,368.12., kamat előrevételek jul. 1. 6000., tüzdíj tartalék 30,939.63. összesen 985,415.73.

Veszteség a tüzbiz. ág kimutatása szerint 85457.71.

nyeresémi jégág kimutatás szerint 19169. 66., a biztósítási ág vesztesége 66288.05, ebből levonva a jelzálogosztálytól kimutatott nyeresémi 7894.14., összeg 58293.91., Ezenkívül függőben maradt, esetleg még az 1873. jun. 30-ki időszakra tartozható kárösszeg 9368.45., 67762.36. Ezen vagyonmérleget alulírtak a választmány által kinevezett küldöttség tagjai megvizsgáltuk. Szepessy Gusztáv mk. Szatmáry M. mk. Posszert János mk.

A választmány részéről kinevezett vizsgáló bizottság által, melyben az igazgatótanács egy tagja sem vett részt, készített ezen mérleg, oly megjegyzéssel, melyek közzé, hogy a fent kimutatott hiányt jelző, tételek a fentírtott 25876 frt 73 kral egyútt az intézet alapítására s az üzlet berendezésére fordított kiadások gyanánt tekinthetők s az alapszabályok 114 §. 7. pontja szerint 10 év alatt törlesztendők.

Kelt Debreczen, 1873. aug. 13.

A Tisza biztosító és jelzálog bank igazgatóságá.

Felölös szerkesztő: K. Kmety István.

HIRDETÉSEK.

Horn testvérek

rőfős- és divat-kereskedésükben

egy tanuló

fölvétetik.

(4—2)

Kiadó lakások.

Nyiregyházán, a buzatéren tul, a Tokaji-utca végén, 414-ik szám alatt levő ház, vagy bérebe vagy pedig örökáron eladó. A ház áll 5 szoba, 3 konyha, 4 kamara és két istálló, egy kis és egy nagy kertből; továbbá a szentmihályi-utczában Mezősy Tamás ur szomszédságában két szoba Szt.-Mihály naptól fogva bérebe kiadó.

Bővebben értekezhetni

Flegler Márton tulajdonossal.

(2—2)

1105.
K.

Pályázat.

Szabolcsmegyében kebelezett T.-Dada községében a jegyzői állomásra, melylyel 400 frt évi készpénzfizetés, 5 hold föld hasznélvezete és szabad lakás van összekötve, pályázat nyitattik.

Pályázni kívánók kellően felszerelt kérvényeiket f. évi aug. 25-ig a dadai alsójárás szolgabírói hivatalához benyújthatják.

A választás f. évi szeptember 1-én fog megtörténni.

T.-Lök, 1873. aug. 6.

Ónody Géza szolgabíró.

(3—3)

35.
1873.

(3—2)

Házeladás.

Néhai Góga Mihály hagyatékához tartozó 1321. számú nyirfautezai ház, f. é. szeptemberhó 6-odikán, nemsikerülés esetében f. é. októberhó 6-án és novemberhó 6-án árverés útján el fog adatni. A föltételek Enyingi Lajos árvaszéki ülnök, mint végrendeleti végrehajtónál megtekinthetők.

Balla E. Gusztáv

nyiregyházi fűszer- és magkereskedésében

egy 14—15 éves fiu tanulóul fölvétetik.

(3—3)

Oláh Jakab urnak a h.-nánási határban 1200 □ ölével számítva 800 hold földje, több tanya-ával ellátva és a Rácvidi pusztán 1100 □ ölével számítva 100 hold földje egészben vagy több darabban több évekre haszonbérbe adandó, értekezhetni bérmentes levélben a tulajdonossal H.-Nánáson.

(3—3)

A sima-pusztán

egy 200 holdat tevő tagos birtok, f. 1873-dik évi szeptember 29-től, több évekre haszonbérbe adatik. Értekezhetni alulírt tulajdonosnál a Simán.

(3—3)

Elek Emil.

Bérbeadó birtok.

A pazonyi határban, Elek Béla tulajdonához tartozó 400 hold legjobb minőségű szántó- és kaszáló-földből álló, lakással ellátott tagos birtok, kedvező föltételek mellett, hat évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni a tulajdonosnál Pazonyban.

(3—3)

(3—3) Eladó ház.

A nagy-kállói utca elején levő 1068. számú ház. kedvező föltételek mellett szabadkézből eladó.

A föltételek iránt tudakozódní lehet a tulajdonosnál, nagy-kállói utcában 1019. számú házban.

Ujonan feltalált ital a kolera ellen.

Valódi bélaí borovicska,

kárpáti fűvekből égetve orvosilag megvizsgálva, naponkint több ízben szabályszerüleg élveze, eltávolít minden kolera-ragályt. Valódi minőségben kizárólag kapható Koller Ágostonnál Szepesváralján, Szepesmegyében.

Egy palack ára 60 kr. Egy akó ára 32 forint.

Megrendelések csak utánvét mellett azonnal teljesítetnek.

(2—1)

Birtok eladás vagy haszonbérlet.

Kálló-Semjén község határában (Szabolcsmegye) egy a nyiregyházi és ujhéértói vasuti állomástól 2 mértföldnyire fekvő 906 holdnyi legjobb minőségű szántó-, kaszáló- és erdőföldekből álló tagosított külső birtok, 50 holdnyi belsőséggel, kényelmes uri lakkal és kerttel, valamint több melléképülettel, liszt- és olajmalmmal s a birtokhoz tartozó korszerűltatási joggal együtt, szabadkézből örökáron eladó; vagy esetleg 1874-ik évi január 1-ső napjától kezdve hat évre bérbeadandó.

Értekezhetni szóval, vagy a helybeli posta útján a tulajdonosnóvel

(0—1)

Kállay Emánuelével.

Nyiregyháza, 1873. Nyomatott Dobay Sándornál.

Eladó ház.

A tokaji-utca végén lévő városi kórház átellenében fekvő deszka kerítésű körített 1070 □ öl területű, jelenleg luczernásnak casznált lakház-hely. szabadkézből eladó. — Jelentkezhetni az 569 számú háznál Nyiregyházán.

(0—1)

Hirdetmény.

A munkási és szt.-miklósi uradalmaknál f. évi szeptember 15. d. e. 9 órakor a makkoltatási használmány, Munkácscon sz uradalmi igazgatóságí hivatal helyiségében el fog árverettetni.

(2—1)

Egy tagosított birtok a Sima-pusztán minden perczben haszonbérrelhető.

Bővebb tudomást szereshetni Pazonyban

(3—1)

Balogh Magdolna és Klára kisasszonyoknál.

Hirdetmény.

Egy 156 öl hosszú deszka kerítés alulírt hivatalnái felállítására céljából a debreczeni m. k. dohánybevaltó felügyelőségénél f. évi szeptemberhó 1-én verseny tárgyalás lesz.

Bővebb értesítést e hivatalnál.

Nyiregyházán, 1873. aug. 21.

M. k. dohánybevaltóhivatal

(2—1)

Eladó olajmalom.

A vásártéren létező gőz erőre szerkesztett olajmalom, előnyös föltételek, és több évi részletfizetés mellett, eladó.

(0—1)

Jéger József.

(0—1)

Kiadó lakások.

A rózsza-utczában, May Adolf ur szomszédságában, 1378. sz. alatt, két külön álló esinos lakás kiadó.

Egy jókarban lévő zongora

eladó

Kralovánszky Mór urnál.

(3—1)